

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ОСНОВИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” 08. 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи психолого-педагогічної культури батьків
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 26 год. Семінарські/практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 34 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу розширення знань студентів із питань сімейного виховання, підготувати майбутніх фахівців до вміння працювати з батьками задля підвищення їх педагогічної та психологічної культури, формувати готовність до батьківства; виховання правильного та відповідального ставлення роботи з батьками у питаннях виховання дітей, попередження та уникнення можливих помилок та недоліків у процесі сімейного виховання.

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації дітей та молоді у сучасному суспільстві.

СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

СК-15. Здатність взаємодіяти з дітьми та молоддю, представниками

Програмні результати навчання

РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН 19. Залучати особистісні ресурси осіб, які звернулися за допомогою, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

РН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Сім'я як чинник формування особистості	Характеризувати визначення поняття сім'ї. Знати функції сім'ї та класифікацію сімей. Аналізувати роль родини у процесі соціалізації особистості.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, реферати
2	Актуальні проблеми стосунків батьків та дітей	Знати причини конфліктів між батьками і дітьми й умови оптимізації стосунків батьків і дітей.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, реферати
3	Виховний потенціал родини як соціального інституту формування дитини	Вміти аналізувати особливості впливу родини на дитину. Знати ключові компоненти виховного потенціалу родини.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, завдання
4	Теоретико-методологічні основи сімейного виховання	Знати стилі сімейного виховання. Вміти аналізувати принципи та загальну стратегію сучасного сімейного виховання. Знати методи сімейного виховання і специфіка їх застосування. Вміти аналізувати педагогічні проблеми сучасної молоді сім'ї.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, завдання, реферати
5	Психолого-педагогічна культура батьків	Знати ключові основи психолого-педагогічної культури батьків: поняття, складові, рівні сформованості. Вміти аналізувати рівні педагогічної культури батьків. Знати особливості організації та методичні аспекти формування психолого-педагогічної культури батьків.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, завдання, реферати
6	Шляхи і засоби підвищення психолого-педагогічної культури батьків	Вміти аналізувати головні напрями підвищення психолого-педагогічної культури батьків. Знати форми і методи підвищення психолого-педагогічної культури батьків. Володіти формами залучення батьків до виховної роботи; умовами ефективної взаємодії соціального педагога, вчителя і батьків.	Практичні завдання. Питання, робота у групах.

7	Роль батьківського спілкування у вихованні дитини	Вміти аналізувати роль батьківського спілкування у вихованні дитини. Володіти основними етапами розвитку і життєдіяльності сім'ї. Характеризувати функції членів родини щодо виховання дитини.	Написання есе
---	---	--	---------------

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське/практичне заняття	45
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20
Підсумковий контроль	30
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські/практичні заняття	5	5		5		5		5		5		5		5	5			45
Самостійна робота												5						5
Контрольна робота								1								10		20
Підсумковий контроль																	30	30
Всього за тиждень	5	5		5		5		5	1	5		5	5	5	5	10	30	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою сер. арифметичне від загальної суми оцінок множиться на ваговий коефіцієнт 9. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 45 балів.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>1. Алексеєнко Т. Ф. Формування компетентності молодшої сім'ї у вихованні дитини та подоланні конфліктів. Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості (Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді): Зб. наук. праць / За ред. О. В. Сухомлинської. Київ: Інсайт, 2014. Кн. I. С. 192 – 197.</p> <p>2. Банник Л. Причини та шляхи подолання подружньої дисгармонії. Журнал для батьків. 2018. № 2. С. 26 – 29.</p> <p>3. Батищева Г. О., Зайцева З. Г. Робота соціальних служб для молоді з молодією сім'єю (методичні рекомендації). Київ : А.Л.Д., 2018. 100 с.</p> <p>4. Капська А.Й Соціальна робота з проблемними сім'ями : Посібник . Тернопіль, 2016.</p>	

5. Кравець В. П. Психологія сімейного життя: навч. посібник. Тернопіль: 2015. Ч. 1. 311 с.
6. Максимова Н.Ю. Безпека життєдіяльності: Соціально-психологічні аспекти алкоголізму та наркоманії : Навчальний посібник. К.: Либідь, 2016. 328 с.
7. Максимович О.М. Особливості виховання дітей із розлучених сімей : Навчально-методичний посібник. К., 2004. 140 с.
8. Організація роботи з батьками / Упор. Юзефік Л.О. Тернопіль : Астон, 2002. 168 с.
9. Повалій Л.В. Виховання підлітків у неповній сім'ї : Навчально-методичний посібник. К., 2008. 104 с.
10. Проблемні сім'ї : діти і батьки / Ю.М.. Якубовська. К., 2018. 137 с.

Допоміжна

1. Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка: У 3-х т. Том І. Основи родинних взаємовідносин. Івано-Франківськ, 2006. 288 с.
2. Левчик, Н. Шкільні програми з підготовки молоді до батьківства в США та Великій Британії. Трудова підготовка в закладах освіти. 2016. № 3. С.44-48.
3. Логвінова, М. В. Зловживання батьківськими правами : постановка проблеми. Вдосконалення правового захисту та основних свобод людини і громадянина [Текст]: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів. Ів.-Франківськ, 2017. С.82-87.
4. Луцик, Д. Мирослав Стельмахович про педагогічний всеобуч батьків Проблеми української народної педагогіки. Теорія і практика [Текст]: збірник наукових статей. Ів.-Франківськ, 2015. С.10-15.
5. Максимова Н. Профілактика алкоголізму та наркоманії: соціально-психологічний аспект. Соціальна політика і соціальна робота. 2018. № 3-4. С. 126–136.
6. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення / За ред. проф. А.Й.Капської. К.: ДЦССМ, 2015. 184 с.
7. Пушкарук, І. Ретроспективний аналіз зміни образу батька в культурно-історичному розвитку людства. Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія [Текст]. Ів.-Франківськ, 2013. Вип. 18, Ч.1. С. 117 - 124.
8. Стрельник, О. Батьківські практики у сучасних молодих сім'ях: [соціалізація особистості] . Соціальна психологія. 2016. № 6. С. 62-70.
9. Сушко, О. Виховання в сім'ї: [тренінгове заняття для батьків] Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. 2012. № 1. С. 78-79.
10. Тюптя, О. Генезис предметної сфери батьківства в історико-культурній перспективі Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка [Текст]. 2015. Вип. 3. С. 47-51. – (Серія: Психологія. Педагогіка. Соціальна робота).

Інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України :<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.
3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України :<http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.
4. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.
5. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231
6. Спільнота активних освітян: vseosvita.ua
- http://lib.ru.if.ua. - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
7. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.

8. Наукова бібліотека наці <http://hklіb.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
9. <http://pl.bookos.org/> - електронна англomовна бібліотека

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Зозуляк-Случик Роксоліана Василівна, доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація викладача	+3800508157946 roksoliana.zozuliak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">> Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»> Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».> Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».> Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».> Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».> Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плaгiary/
Пропуски занять (відпрацювання)	Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

	<p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання підсумкової контрольної. Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи. Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Невідповідна поведінка під час занять</p>	<p>На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку. Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил</p>

	<p>внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/Діяти відповідно.</p>
Додаткові бали	<p>5 балів – сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до 5 балів самостійної роботи. Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf»</p>

Викладач

Р. В. Зозуляк-Случик